Projekt

Druk Nr 4

UCHWAŁA NR…….
MŁODZIEŻOWEJ RADY W OŻAROWIE MAZOWIECKIM
z dnia ……..

w sprawie temperatury barwowej oświetlenia ulicznego i terenów zielonych

Na podstawie § 7. ust. 2 pkt 1 oraz § 31. ust. 1 statutu Młodzieżowej Rady w Ożarowie Mazowieckim uchwalonego Uchwałą Nr XXV/243/26 z dnia 23 kwietnia 2026 r. (Dz. Urz. Woj. Maz. z 30 kwietnia 2026 r. poz. 4188), zmienionego Uchwałą Nr XXVI/259/26 z dnia 21 maja 2026 r. (Dz. Urz. Woj. Maz. z 28 maja 2026 r. poz. 5122) uchwala się, co następuje:

§ 1. Młodzieżowa Rada w Ożarowie Mazowieckim zwraca się z wnioskiem do Burmistrza Ożarowa Mazowieckiego o stosowanie opraw oświetleniowych o temperaturze barwowej dostosowanej do rodzaju i charakteru oświetlanej przestrzeni przy modernizacji lub wymianie oświetlenia na drogach gminnych oraz w parkach i na terenach zielonych gminy, zgodnie z podziałem zawartym w załączniku nr 1.

§ 2. Pełna treść wniosku wraz z uzasadnieniem stanowi załącznik nr 1 do niniejszej uchwały.

§ 3. Wykonanie uchwały powierza się Przewodniczącemu Młodzieżowej Rady.

§ 4. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Załącznik nr 1 do uchwały nr ……
Młodzieżowej Rady w Ożarowie Mazowieckim
z dnia ……

Szanowny Panie Burmistrzu!

Jako Młodzieżowa Rada w Ożarowie Mazowieckim doceniamy sukcesywną wymianę oświetlenia ulicznego na nowoczesne i energooszczędne lampy LED.

Chcielibyśmy jednak zwrócić uwagę na temperaturę barwową montowanych lamp. Wynosi ona 4000 K, czyli tzw. neutralną. Uważamy, że nie jest ona jedynym rozsądnym wyborem, a przy kolejnych etapach wymiany warto zastosować temperaturę 3000 K. Przemawiają za tym zarówno badania naukowe, preferencje mieszkańców, jak i zalecenia Rzecznika Praw Obywatelskich.

W związku z powyższym zwracamy się z wnioskiem, aby podczas kolejnych inwestycji polegających na wymianie albo modernizacji oświetlenia ulicznego stosować oprawy o barwie 3000 K. Proponujemy następujący podział:

- 3000 K na drogach osiedlowych, dojazdowych i lokalnych,
- 2200-2700 K w parkach i na terenach zielonych,
- 4000 K w rejonie ważnych węzłów drogowych,
- 5700 K jako dodatkowe doświetlenie przejść dla pieszych.

Zgodnie z ankietą przeprowadzoną w 2023 r. przez miasto Boulder (Kolorado, USA)[1], aż 84% osób, które wypełniły ankietę, preferowało ciepłe światło (2700-3000 K) w obszarach mieszkalnych, a 79% na głównych arteriach.

Według badań nad preferencją pieszych wobec oświetlenia ulicznego o różnych temperaturach barwowych[2], najlepszym zakresem temperatury pod względem rozpoznawalności, bezpieczeństwa, komfortu i preferencji koloru jest przedział 2700-3200 K.

Ważnym aspektem jest również bezpieczeństwo ruchu drogowego. Zgodnie z badaniami dotyczącymi preferencji kierowców wobec barwy oświetlenia LED[3], światło o temperaturze 3000 K w porównaniu do 4000 K nie pogarsza bezpieczeństwa, a w niektórych aspektach poprawia warunki dla kierowców.

[1] https://bouldercolorado.gov/news/streetlight-color-temperatures-our-community-cares-about
[2] Hao X, Zhang X, Du J, Wang M, Zhang Y. Pedestrians' psychological preferences for urban street lighting with different color temperatures. https://pmc.ncbi.nlm.nih.gov/articles/PMC9561919/
[3] M. Davidovic, L. Djokic, A. Cabarkapa, A. Djuretic, V. Skerovic and M. Kostic, "Drivers' Preference for the Color of LED Street Lighting" https://ieeexplore.ieee.org/document/8730320

Oświetlenie o wyższej temperaturze barwowej zawiera więcej światła niebieskiego, którego nadmiar negatywnie wpływa na ludzi oraz środowisko. W przypadku ludzi zaburza sen i rytm dobowy, męczy oczy oraz potencjalnie obciąża siatkówkę. W przypadku zwierząt może je dezorientować oraz przyciągać owady, co przyczynia się do ich wymierania. Dodatkowo nadmiar niebieskiego światła może zaburzać rytm roślin, co naraża je na przemarznięcia.

Kolejnym ważnym aspektem jest zanieczyszczenie światłem. Rzecznik Praw Obywatelskich, powołując się na opinie ekspertów[4], wskazuje, że jednym z prostych sposobów ograniczenia szkodliwości oświetlenia LED jest stosowanie opraw o ciepłej barwie, nieprzekraczającej 3000 K.

Rozumiemy jednak, że w niektórych przypadkach stosowanie wyższych barw jest uzasadnione. Zarząd Dróg Miejskich w Warszawie jako standard stosuje lampy o temperaturze 3000 K[5], jednak w rejonie węzłów drogowych stosowane jest oświetlenie o barwie 4000 K, a na przejściach dla pieszych 5700 K.

Jednocześnie, ZDM w Warszawie stosuje niższą temperaturę barwową (2200-3000K) w parkach oraz terenach zielonych[6], w celu zmniejszenia negatywnego wpływu na środowisko. Prosimy o uwzględnienie tego w przypadku inwestycji w tereny zielone.

Dodatkowym argumentem są ministerialne Wytyczne WR-D-72-1, które zalecają stosowanie temperatury barwowej 3000–4000 K dla opraw drogowych oraz 5500–5700 K dla przejść dla pieszych. Pokazuje to, że temperatura barwowa oświetlenia powinna być dostosowana do rodzaju oświetlanej przestrzeni, a stosowanie światła o temperaturze 3000 K jest zgodne z ministerialnymi wytycznymi projektowania oświetlenia.

Biorąc pod uwagę powyższe, uprzejmie zwracamy się o uwzględnienie naszego wniosku oraz proponowanego podziału przy kolejnych inwestycjach polegających na modernizacji oraz wymianie oświetlenia na terenie gminy.

[4] https://bip.brpo.gov.pl/pl/content/rpo-swiatlo-ledy-zanieczyszczenie-mrit-odpowiedz
[5] "SAVA a zanieczyszczenie światłem. Jak to jest z tym światłem LED?" https://zdm.waw.pl/aktualnosci/sava-a-zanieczyszczenie-swiatlem-jak-to-jest-z-tym-swiatlem-led/
[6] Lepsze światło mniejszym kosztem. Nowe oprawy dla 19 parków i skwerów https://zdm.waw.pl/aktualnosci/lepsze-swiatlo-mniejszym-kosztem-nowe-oprawy-dla-19-parkow-i-skwerow/

Uzasadnienie

Zgodnie z § 7 ust. 2 pkt 1 Statutu Młodzieżowej Rady w Ożarowie Mazowieckim Rada ma prawo kierować wnioski w formie uchwał dotyczące młodzieży, z obszaru zadań własnych gminy.

Zarządzanie drogami gminnymi oraz terenami zielonymi należy do zadań własnych gminy. Młodzież jest częstym uczestnikiem przestrzeni publicznej, więc oświetlenie tych miejsc ma na nią realny wpływ. Niebieskie światło może zaburzać sen, a młodzież, której organizm nadal się rozwija, może być na to szczególnie narażona.

W świetle powyższego uchwała jest w pełni uzasadniona.